



การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๔  
The 4<sup>th</sup> National and International Conference, 2024

เนื่องในวาระครบรอบวันสถาปนา ๔๐ ปี วิทยาเขตเชียงใหม่  
On the occasion of 40 Years Anniversary, Chiang Mai Campus

# ภูมิพลังสร้างสรรค์ และพุทธนวัตกรรมในสังคมร่วมสมัย

Soft Power and Buddhist Innovations  
for Contemporary Society

# SBCS

วันที่ ๒๓-๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๗  
Date: 23<sup>rd</sup> – 24<sup>th</sup> August 2024



ณ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

At Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chiang Mai Campus

PaMiang Sub-district, Doisaket District, Chiang Mai, Thailand



แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่  
กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
กำแพงเพชร เขต 2

Guidelines for developing academic leadership of modern teachers  
Pang Makha School Group Under the jurisdiction Of Kamphaeng  
Phet Primary Educational Service Area Office 2

ชาตรี สัตพันธ์ , สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์  
Chatree Sattaphan, Supaporn Kittiratchadanon

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ความเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนางานวิชาการที่เน้นการเรียนการสอน คือ สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงานวิชาการให้ชุมชนและทุก ฝ่ายมีส่วนร่วม ด้านพฤติกรรมแบบมุ่งงานวิชาการและมุ่งความสัมพันธ์คือ ครูและผู้บริหารควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน ด้านความคิดริเริ่มและความรู้ความสามารถทางวิชาการคือ ครูควรได้รับการ ส่งเสริมให้ต่อยอดความรู้ มีความคิดริเริ่มใหม่ วางแผนพัฒนาตนเองจากสื่อต่าง ๆ ด้านการพัฒนาความสามารถทางวิชาการ ของครูคือ ควรมีการสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาการเพื่อมุ่งเน้นให้ครูเป็นครูมืออาชีพ ขอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ พัฒนาครู ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูคือ ครูควรได้รับการชี้ส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ

**คำสำคัญ :** ภาวะผู้นำด้านวิชาการ, แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ, โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, ผู้บริหาร, ครู, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2



## Abstract

This research aims to study the academic leadership and develop strategies for enhancing academic leadership among modern teachers in the Pang Ma Kha School Group, under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. The research involved 129 participants, including experts, school administrators, teachers, and educational personnel from the 2023 academic year. The research tools used were questionnaires and interviews. Data were analyzed using percentage, frequency, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings revealed that the academic leadership of modern teachers in the Pang Ma Kha School Group was generally high across all aspects. The strategies for developing academic leadership include: 1) Enhancing academic work by emphasizing teaching and learning, where schools should create academic plans involving the community and all stakeholders; 2) Fostering an academically-oriented and relationship-focused environment, where teachers and administrators maintain good relationships, and administrators serve as role models; 3) Encouraging initiative and academic proficiency, where teachers are supported in expanding their knowledge, developing new ideas, and planning personal development through various media; 4) Supporting the academic capabilities of teachers, with a focus on making them professional educators, including inviting relevant agencies to provide knowledge and professional development; 5) Promoting career advancement for teachers, where teachers receive guidance and support related to professional development.

**Keywords:** academic leadership, academic leadership development strategies, Pang Ma Kha School Group, Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2, administrators, teachers



## บทนำ

จากผลการผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (NT) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาปีการศึกษา 2564 ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กับระดับประเทศพบว่า ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 47.23 จำแนกตามความสามารถ พบว่า ความสามารถด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ร้อยละ 51.14 และความสามารถด้านคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.32 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กับระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศ พบว่า มีค่า คะแนนเฉลี่ยลดลง ร้อยละ 4.87 และร้อยละ 5.56 ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. 2566 : 7)

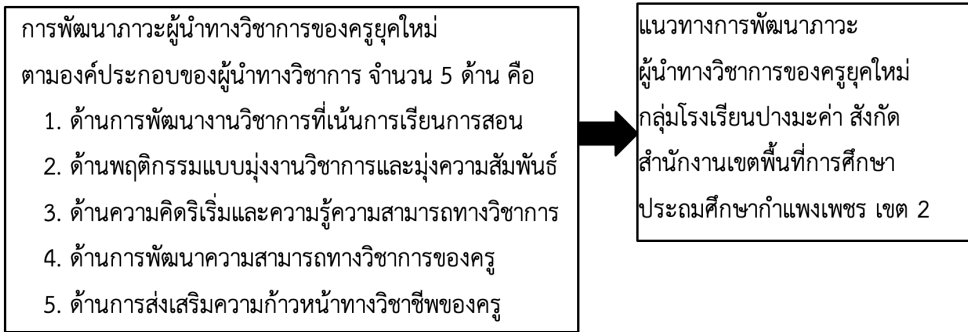
จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียน ปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

## กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2” ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้



ภาพประกอบที่ 2.1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยศึกษามีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

#### ประชากร

1. ประชากรได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพง เพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 129 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสอบถามสถานภาพทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ เป็นต้น แบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Multiple Choice)

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2





แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตาม วิธีของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating scale ) (บุญชม ศรีสะอาด, 128-121 : 2560 อ้างถึงใน บดี ทะนอก, 114 : 2565) ดังนี้

|         |         |                                   |
|---------|---------|-----------------------------------|
| ระดับ 5 | หมายถึง | มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| ระดับ 4 | หมายถึง | มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก        |
| ระดับ 3 | หมายถึง | มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง    |
| ระดับ 2 | หมายถึง | มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย       |
| ระดับ 1 | หมายถึง | มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

### วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ในกลุ่มปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ ข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือและแบบสอบถามจำนวนเท่ากับประชากรรายโรงเรียนให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ใน กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้วยตนเอง

3. ขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปางมะค่า แจกแบบสอบถาม ชี้แจงวัตถุประสงค์ และแจ้ง กำหนดนัดหมาย

4. ถึงกำหนดนัดผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาได้ จำนวน 129 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษากำแพงเพชร เขต 2



วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยรวม และรายด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลตามเกณฑ์กำหนด โดยใช้เกณฑ์ตาม ระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 103 อ้างถึง ใน จิตอิสราภาพ ใจอารีย์, 2564 : 48) ดังนี้

|                       |  |
|-----------------------|--|
| ค่าเฉลี่ย 5.00 - 4.51 | หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ย 4.50 - 3.51 | หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก        |
| ค่าเฉลี่ย 3.50 - 2.51 | หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ย 2.50 - 1.51 | หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย       |
| ค่าเฉลี่ย 1.50 - 1.00 | หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) หาค่าร้อยละ (Percentage) จัดลำดับแล้วนำเสนอแบบความเรียง

### ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ด้านพฤติกรรมแบบมุ่งงานวิชาการและมุ่งความสัมพันธ์ มีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความคิดริเริ่มและ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาความสามารถทางวิชาการของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านการพัฒนางานวิชาการที่เน้นการเรียนการสอน อยู่ในระดับต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนางานวิชาการที่เน้นการเรียนการสอนคือ สถานศึกษาควร



มีการจัดทำแผนงานวิชาการ ให้ชุมชนและทุกฝ่าย (ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น) มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ โดยให้ครูจัด กระบวนการ PDCA โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน

2.2 ด้านพฤติกรรมแบบมุ่งงานวิชาการและมุ่งความสัมพันธ์คือ ครูและผู้บริหารควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดค่ายเพื่อพัฒนาองค์กร (O.D. : Organization Development) มีกิจกรรมศึกษาดูงานกระชับและสร้าง ความสัมพันธ์ในองค์กร หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.3 ด้านความคิดริเริ่มและความรู้ความสามารถทางวิชาการคือ ครูควรได้รับการส่งเสริมให้หมั่นหาและต่อ ยอดความรู้ มีความคิดริเริ่มใหม่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ใหม่

2.4 ด้านการพัฒนาความสามารถทางวิชาการของครูคือ ครูควรได้รับการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านที่เป็นการ พัฒนาทางวิชาการเพื่อมุ่งเน้นให้ครูเป็นครูมืออาชีพ

2.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูคือ ครูควรได้รับการชี้แนะส่งเสริมวิธีการในการอบรมต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ เข้ารับการอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับ การทำผลงานวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมา

## อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรกคือ ด้าน พฤติกรรมแบบมุ่งงานวิชาการและมุ่งความสัมพันธ์ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครู ด้านความคิดริเริ่ม และความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการพัฒนาความสามารถทางวิชาการของครู และด้านการพัฒนางานวิชาการที่ เน้นการเรียนการสอนตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่ กลุ่มโรงเรียนปางมะค่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทางผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความคิดเห็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอภิปราย ผลได้ดังนี้





2.2 ด้านพฤติกรรมแบบมุ่งงานวิชาการและมุ่งความสัมพันธ์คือ ครูและผู้บริหารควรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดค่ายเพื่อพัฒนาองค์กร (O.D. : Organization Development) มีกิจกรรมศึกษาดูงานกระชับและสร้าง ความสัมพันธ์ในองค์กร หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.3 ด้านความคิดริเริ่มและความรู้ความสามารถทางวิชาการคือ ครูควรได้รับการส่งเสริมให้หมั่นหาและต่อ ยอดความรู้ มีความคิดริเริ่มใหม่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ใหม่

2.4 ด้านการพัฒนาความสามารถทางวิชาการของครูคือ ครูควรได้รับการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านที่เป็นการ พัฒนาทางวิชาการเพื่อมุ่งเน้นให้ครูเป็นครูมืออาชีพ

2.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูคือ ครูควรได้รับการชี้แนะส่งเสริมวิธีการในการอบรมต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ เข้ารับการอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับ การทำผลงานวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมา

## บรรณานุกรม

จิตติสรภาพ ใจอารีย์. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย ดอยสันติคีรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ ศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.**

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ.2566-2570.** สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.